Yazım Kuralları: Kısaltmalar, Kesme İşareti ve Büyük Harfler

Cevap Anahtarı · Kısa Çözümler

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1 **1 – c 2 – ç 3 – a 4 – b**
Kısaltmalar, uzun ad ve kelimeleri daha kısa yazmayı sağlar.

2 **A**
Son harf "M" (me) diye okunur; ek buna göre "-ye" olur ve kesmeyle ayrılır.

3 **a) km'ye b) kg'dan c) cm'yi**
Küçük harfli kısaltmalarda ekler kelimenin okunuşuna göre getirilir: kilometreye, kilogramdan, santimetreyi.

4 **D – D – Y – D**
Ölçü birimi kısaltmalarına nokta konmaz: kg, km, cm.

5 **B**
Kişi adlarına gelen ekler kesmeyle ayrılır: Ahmet'in.

6 **C**
Kurum ve kuruluş adlarının her kelimesi büyük harfle başlar.

7 **a) 1923'te b) 5'inci c) 2030'a kadar**
Rakamla yazılan sayılara gelen ekler kesmeyle ayrılır ve sayının okunuşuna uyar.

8 **D**
TÜBİTAK bir kelime gibi okunur; ek okunuşa göre "-a" olur ve kesmeyle ayrılır.

9 **a) ODTÜ b) TÜBİTAK**
Bu kısaltmalar harf harf değil, bir kelime gibi okunur.

10 **Ankaralı**
"-lı" bir yapım ekidir; yapım eki alan özel adlarda kesme işareti kullanılmaz.

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 **THY: te-ha-ye → THY'ye · ABD: a-be-de → ABD'ye · km: kilometre → km'ye · UNICEF: yunisef → UNICEF'e**
Ek, kısaltmanın okunuşunun son sesine göre belirlenir.

12 **D**

ABD'nin son harfi "de" diye okunur; ek "-den" olmalıdır: ABD'den.

13 **29 ekim'de → 29 Ekim'de · ankara'ya → Ankara'ya · TBMM'ni → TBMM'yi · km.ydi → km'ydi**

Belirli tarih bildiren ay adı ve şehir adı büyük harfle başlar; TBMM'nin son harfi "me" diye okunur; ölçü kısaltmasına nokta konmaz, ek kesmeyle ayrılır.

14 **D**

Kurum adlarının her kelimesi büyük harfle başlar ve kurum adlarına gelen ekler kesmeyle ayrılmaz.

15 **Atatürk Cad. Lale Sok. No. 5**

Cad., Sok. ve No. kısaltmalarının sonuna nokta konur.

16 **C**

"Ve benzeri" ifadesinin kısaltması "vb." biçiminde yazılır.

17 **3'üncü (ya da 3.)**

Sıra bildiren sayılar rakamla "3'üncü" ya da "3." biçiminde yazılabilir.

18 **Örnek: Kitap siparişimi PTT'den teslim aldım.**

PTT'nin son harfi "te" diye okunur; ek "-den" olur.

19 **Küçük harfli kısaltmalarda ek, kelimenin okunuşuna göre getirilir; "santimetre" ünlüyle bittiği için araya "y" kaynaştırma harfi girer: santimetreyi → cm'yi.**

"cm" harf harf okunmaz, "santimetre" diye okunur.

20 **B**

Belirli bir tarih bildiren ay adı büyük harfle başlar: 23 Nisan 1920. A ve D'de belirli bir tarih yoktur.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 **14 mayıs'ta → 14 Mayıs'ta · ODTÜ'ya → ODTÜ'ye · v.b. → vb. · Ve → ve · Kurumu'nun → Kurumunun**

Kurum adındaki "ve" küçük yazılır; kurum adlarına gelen ekler kesmeyle ayrılmaz.

22 **C**

Saat bildiren sayılara gelen ekler kesmeyle ayrılır: 08.30'da.

23 **a) TBMM'nin b) THY'nin c) km'nin ç) UNICEF'in**

TBMM (me), THY (ye), km (kilometre) ünlüyle biter, araya "n" girer; UNICEF (yunisef) ünsüzle biter.

24 **A**

te, ye, me okunuşları "e" ünlüsüyle biter; bu yüzden araya "y" girer ve ek "-ye" olur.

25 **4. satır; doğrusu PTT'ye**

PTT'nin son harfi "te" diye okunur; ek "-ye" olmalıdır.

26 **"Ankara'ya" kelimesindeki "-ya" bir çekim ekidir ve özel ada gelen çekim ekleri kesmeyle ayrılır. "Ankaralı" kelimesindeki "-lı" ise yapım ekidir; yapım eki alan özel adlarda kesme kullanılmaz.**

Kesme işareti, özel adla ona gelen çekim ekini ayırmak için kullanılır.

27 **A**

"Türkçe" kelimesi "Türk" özel adına "-çe" yapım eki getirilerek türetilmiştir; ekler kesmeyle ayrılmaz: Türkçeyi.

28 **Örnek: Gül Mah. Papatya Sok. No. 7 Merkez/Kütahya**

Mah., Sok., No. kısaltmalarının sonuna nokta konur.

29 **Örnek: Okulumuz öğrencileri TÜBİTAK'ın bilim yarışmasına katıldı. Öğrenciler, 3 km'lik doğa yürüyüşünde topladıkları bitki örneklerini sergiledi.**

Kısaltmalara gelen ekler okunuşa göre yazılmalı ve kesmeyle ayrılmalıdır.

30 **C**

Kurum adının her kelimesi büyük harfle başlar ve kurum adına gelen ek kesmeyle ayrılmaz.